

15.2.2010

Dnro 85/301/2010

Maa- ja metsätalousministeriö
Kala- ja riistaosasto
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite MMM 513/444/2010
Lausuntopyyntö 4.2.2010

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen lausunto susitilanteesta

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselta ajankohtaista arviota susitilanteesta riistanhoitopiireittäin sekä Suomen susikannan hoitosuunnitelman kannanhoitoalueiden mukaan. Tutkimuslaitos esittää asiasta lausuntonaan seuraavan.

Tutkimuslaitoksen riistanhoitopiireiltä saamat tiedot susitilanteesta esitetään alla. Kuhmon riistanhoitoyhdistyksessä, osin Sotkamossa, Ylä-Savon sekä Pohjois-Karjalan alueella tutkimuslaitoksen omalla henkilökunnalla on ollut mahdollisuus tehdä maastoselvityksiä susitilanteesta. Susien vähäisestä lukumäärästä johtuen samansuuruinen susisaalis voi johtaa toisistaan suuresti poikkeaviin kehityssuuntiin susien määrässä. Poiston vaikutus riippuu saaliiksi päätyvien susien iästä, sukupuolesta ja lisääntymisbiologisesta asemasta susiyhteisössä. Susikannan on arvioitu vähentymättä kestäväen vähintään 30 % vuotuisen poistuman.

Susikannan kokoa koskevat arviot pohjautuvat tunnettuihin laumoihin ja kahdestaan liikkuviin susiin, jotka ovat mahdollisia pariskuntia. Laumojen ja kahdestaan liikkuvien susien sijainnit on esitetty kuvassa 1. Arviossa on otettu huomioon laumojen arvioitu yksilömäärä. Lisäksi kokonaisarvioon lisätään 10-15% kuvaamaan yksinään laumojen ulkopuolella liikkuvia yksilöitä. Piirikohtaiset arviot eivät ole summautuvia, sillä lähes puolet suomalaisten susilaumojen reviiereistä sijaitsee kahden tai kolmen riistanhoitopiirin raja-alueella niin, että havaintoja tehdään useamman piirin alueella.

Susitalanne riistanhoitopiireittäin

Etelä-Savo

Piirin alueella liikkuu susipari alueella Juva-Mikkeli-Pieksämäki.

Kainuu

Poronhoitoalueen ulkopuolisen Kainuun alueella liikuskelee arviolta 40 – 45 sutta. Suhteellisen vakituisesti Kainuun alueella liikkuvia laumoja on viisi, joista kaksi on yhteisiä naapuripiirin tai Venäjän kanssa. Sudet keskittyvät Kuhmoon, jossa kaikkiaan liikuskelee neljä laumaa (yksi ns. rajalauma ja kolme muuta laumaa). Lisäksi Kuhmossa on havaintoja kolmesta susiparista. Sotkamossa elelee yksi lauma lähellä rhp:n etelärajaa. Lisäksi Talvivaaran alueella liikuskelee yksi susipari.

Keski-Suomi

Keski-Suomen riistanhoitopiirin alueella liikuskelee kymmenkunta sutta. Havaintoja on tehty kahdesta laumasta; Keski-Suomen ja Pohjanmaan riistanhoitopiirien rajoilla liikkuva 3 suden lauma ja toinen 7 suden lauma (Virrat-Keuruu-Ähtäri alueella) liikuskelee myös Pohjois-Hämeen puolella.

Kymi

Kymen riistanhoitopiirin alueella liikkuu noin 8 – 10 sutta. Alueelta on havaintoja neljästä laumasta. Laumat asustelevat itärajan tuntumassa, mutta pääosin Venäjän puolella. Valtakunnan rajalla liikkuvien laumojen ja parien yhteisestä lukumäärästä on puolet laskettu kuuluvaksi Suomen kantaan.

Lappi

Lapin riistanhoitopiirissä elää noin 6 – 8 sutta. Itärajalalla on kaksi ns. rajalaumaa Nuortti- ja Jauruoen alueella ja lisäksi yhdestä parista on havaintoja Vaskojoen seudulla.

Oulu

Poronhoitoalueen ulkopuolisella alueella elelee noin 8 – 10 sutta. Alueella on tavattu kaksi vakituisesti asuvaa laumaa. Lisäksi on tehty havaintoja susista, jotka asustelevat pääsääntöisesti joko Kainuun tai Pohjois-Savon riistanhoitopiireissä.

Pohjanmaa

Pohjanmaan riistanhoitopiirin alueella liikuskelee 6 – 10 sutta. Alueella on tehty havaintoja todennäköisestä pentuelaumasta, joka on yhteinen Keski-Suomen ja Pohjois-Hämeen riistanhoitopiirien kanssa. Edellisen

lisäksi on havaintoja kahdesta pienemmästä laumasta, jotka ovat yhteisiä joko Keski-Suomen tai Satakunnan riistanhoitopiirien kanssa.

Pohjois-Karjala

Pohjois-Karjalassa elelee noin 25 – 30 sutta. Pohjois-Karjalassa on havaittu yhteensä seitsemän susilaumaa, joista viisi liikuskelee Suomen ja Venäjän välisen valtakunnan rajan molemmilla puolilla. Yksinomaan Suomen puolella elävissä laumoissa (2) oli yhteensä 8 yksilöä, ja itärajan molemmin puolin liikuskelevissa laumoissa yhteensä 12 yksilöä. Lisäksi alueella on havaittu kaksi susiparia. Valtakunnan rajalla liikkuvien laumojen ja parien yhteisestä lukumäärästä on puolet laskettu kuuluvaksi Suomen kantaan.

Pohjois-Häme

Piirin alueella liikuskelee noin 9 – 12 sutta. Alueella on havaittu yksi lauma, joka on yhteinen Keski-Suomen ja Pohjanmaan riistanhoitopiirien kanssa. Tämän lisäksi Pohjois-Hämeen eteläosassa elää pariskunta.

Pohjois-Savo

Pohjois-Savossa elelee noin 20 – 25 sutta. Sudet keskittyvät Ylä-Savon alueelle, missä asustelee kolme eri laumaa. Kaikissa alueen laumoissa on vähintään yksi GPS –lähettimellä varustettu susi.

Ruotsinkielinen Pohjanmaa

Piirin alueella liikuskelee 4 – 6 sutta. Alueella on havaintoja kahdesta eri susiparista.

Satakunta

Piirin alueella liikuskelee noin 25 sutta. Ilmeisiä pentuelaumojia on 2 – 4, joista yksi on yhteinen Varsinais-Suomen riistanhoitopiirin kanssa. Lisäksi alueella on havaintoja ainakin kahdesta eri parista.

Uusimaa

Uudenmaan alueelta ei ole tiedossa laumojia tai pariskuntia.

Varsinais-Suomi

Varsinais-Suomen riistanhoitopiirissä liikkuu noin 10 sutta. Alueella on tavattu yksi pentuelauma (7 yks.), joka mahdollisesti osaksi yhteinen Satakunnan riistanhoitopiirin kanssa sekä yksi susipari.

Susitilanne kannanhoitoalueittain

Läntisen Suomen laumojen ja mahdollisten parien yhteinen susimäärä on noin 50 yksilöä. Arvio susien kokonaismäärästä on 50 – 60 yksilöä. Laumojen koko on pieni, keskimäärin vain 4,5 sutta. Normaalisissa pentuelaumassa on vähintään neljä yksilöä. Pienemmissä laumoissa ei normaalisti ole alle vuoden ikäisiä pentuja. Tällä kriteerillä laumoja on läntisen Suomen kannanhoitoalueella viisi.

Itäisen Suomen kannanhoitoalueen pääasiassa Suomen puolella liikkuvissa tunnetuissa laumoissa ja mahdollisissa pareissa on yhteensä kuutisenkymmentä sutta. Laumojen keskikoko on suurempi (6,1 yks.) kuin läntisen Suomen kannanhoitoalueella. Tunnetuissa Suomen ja Venäjän rajan molemmin puolin liikkuvissa laumoissa on yhteensä 20 yksilöä*.

Poronhoitoalueella susia liikuskelee yhtäältä poronhoitoalueen eteläosissa lähellä poronhoitoalueen etelärajaa, toisaalta Venäjän rajan pinnassa, Nuortti- ja Jaurujokien maastossa Savukoskella. Lisäksi on havaintoja yhdestä parista Inarin Vaskojoen alueella.

Tilanne kannanhoitoalueittain

Kannanhoitoalue	Laumat/ niissä susia yhteensä	Parit	Valtakunnan rajan laumat / niissä susia yht*.	Valtakunnan raja, parit*	Susia yhteensä*
Poronhoitoalue		1	2 / 4		7 – 10
Itäinen Suomi	8 / 49	7	9 / 20		85 – 100
Läntinen Suomi	8 / 36	6			50 – 60
YHTEENSÄ**					150 – 160***

*Valtakunnan rajalla liikkuvien laumojen ja parien yhteisestä lukumäärästä on puolet laskettu kuuluvaksi Suomen kantaan

**Susikannasta on oletettu 15% olevan yksinään liikkuvia yksilöitä

***Lukumääräarvion yläraja on laskettu kannanhoitoalueittaisten vaihteluvälien keskikohtien summana

